

Minimálne poistné a minimálny preddavok zamestnanca od 1. januára 2023

S účinnosťou od 1. januára 2023 sa pri platení poistného a preddavkov na poistné uplatňuje inštitút tzv. **minimálneho poistného a minimálneho preddavku zamestnanca**.

Minimálny preddavok na poistné sa uplatní na obdobie od 1. januára 2023. Teda na príjem za mesiac december 2022 (vyplatený v januári 2023) sa minimálny preddavok nevzťahuje. Na príjem za mesiac január 2023 (vyplatený vo februári 2023) a vyššie, sa minimálny preddavok vzťahuje.

Poistné a preddavok na poistné musia byť najmenej vo výške poistného a preddavku na poistné, ktoré by platil v súčte zamestnanec a zamestnávateľ zamestnanca vo výške životného minima, určeného pre jednu plnoletú fyzickú osobu, platného k 1. januáru príslušného kalendárneho roka.

Ak je skutočné poistné a preddavok na poistné zamestnanca a zamestnávateľa v súčte nižšie, zamestnanec má povinnosť doplatiť odvody do tejto sumy. O tento doplatok sa zvyšuje poistné a preddavok na poistné zamestnanca.

Minimálne poistné sa nevzťahuje na určené skupiny zamestnancov, konkrétne:

- zamestnanci, ktorí sú zároveň aj poistencami štátu (napr. pracujúci dôchodca, pracujúci študent a pod.),
- zamestnanci so zdravotným postihnutím s nárokom na zníženú sadzbu poistného.

Títo zamestnanci naďalej platia odvody na zdravotné poistenie zo skutočného príjmu a to aj v prípade, ak je nižší ako životné minimum.

V prípade, ak je zamestnanec zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, alebo ak je zároveň SZČO, môže si uplatniť výnimku z uplatňovania minimálneho preddavku (minimálne poistné sa u neho potom zohľadní až v ročnom zúčtovaní poistného). O uplatnení výnimky zamestnanec informuje zamestnávateľa predložením vyhlásenia, zverejneného na webovom sídle [MZ SR](#). Rovnako postupuje zamestnanec aj v prípade, ak je poistencom štátu a zamestnávateľ doposiaľ nemá informáciu o tejto skutočnosti.

Na zamestnanca, ktorý si uplatnil výnimku podľa vyššie uvedeného, sa nebude vzťahovať ustanovenie o minimálnom preddavku a preddavok za takéhoto zamestnanca bude určovaný rovnako ako doposiaľ.

Odvodové zaťaženie zamestnávateľa sa nemení. **Prípadný doplatok do sumy minimálneho preddavku a minimálneho poistného uhrádza v plnej výške zamestnanec.**

Preddavok na poistné sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol. Minimálny preddavok zamestnanca je súčet preddavku na poistné zamestnanca určeného zo sumy životného minima, platného k prvému dňu kalendárneho roka a preddavku na poistné zamestnávateľa za takéhoto zamestnanca .

Suma mesačného životného minima je k 01. 01. 2023 vo výške 234,42 eur. Odvod zamestnanca predstavuje: $234,42 \times 4 \% = 9,3768$. Po zaokrúhlení je to 9,37 eur.

Odvod zamestnávateľa predstavuje: $234,42 \times 10 \% = 23,442$. Po zaokrúhlení je to 23,44 eur.

Minimálny preddavok je súčet týchto preddavkov, teda $9,37 + 23,44 = \mathbf{32,81 \text{ eur}}$.

Ak by bol skutočný súčet preddavku zamestnanca a zamestnávateľa za tohto zamestnanca nižší ako **32,81 eur**, preddavok zamestnanca sa navýši o sumu rozdielu.

Ak zamestnanecký vzťah netrvá celý mesiac, výška minimálneho preddavku sa alikvotne znižuje, a teda minimálny preddavok predstavuje preddavok (fiktívneho) zamestnanca, ktorý by bol s príjmom vo výške životného minima zamestnaný u zamestnávateľa danú časť mesiaca.

V prípade, ak dohoda o vykonaní práce a dohoda o pracovnej činnosti predstavuje výkon zárobkovej činnosti a nie sú medzi výnimkami (ako napr. dohody, týkajúce sa dôchodcov), potom sa ustanovenia o minimálnom preddavku uplatňujú aj na tieto dohody. Samozrejme, stále platí pravidlo o alikvotnom znižovaní minimálneho preddavku, ak zamestnanie na základe dohody netrvá celý mesiac.

Minimálny preddavok a minimálne poistné sa vzťahuje aj na zmluvy o výkone činnosti konateľ a na pracovné pomery na čiastočný úväzok s tým, že v prípade, ak príjem z tohto pracovného pomeru, alebo zmluvy nedosiahne výšku životného minima určeného pre jednu plnoletú fyzickú osobu, platného k 1. januáru príslušného kalendárneho roka, tak zamestnanec má povinnosť doplatiť odvody do sumy preddavkov (poistného), ktoré by platil v súčte zamestnanec a zamestnávateľ zamestnanca zo sumy životného minima.

Ak sa na odvod zamestnanca vzťahuje odpočítateľná položka, táto sa v procese výpočtu jeho preddavku na poistné uplatní rovnako, ako sa uplatňuje doposiaľ.

Následne, ak sa na zamestnanca nevzťahujú výnimky z uplatnenia minimálneho preddavku a ak skutočný súčet preddavku zamestnanca a zamestnávateľa za tohto zamestnanca je nižší ako minimálny preddavok, preddavok zamestnanca sa navýši o sumu rozdielu.

Príklady výpočtu preddavku na poistné s uplatneným minimálnym preddavkom na poistné

Príklad bez uplatnenia odpočítateľnej položky

Poistenec je zamestnaný na čiastočný pracovný úväzok s celkovou výškou príjmu 20 eur mesačne. Pri výpočte mesačných preddavkov na poistné si poistenec **neuplatňuje** odpočítateľnú položku.

Príjem (za kalendárny mesiac): 20 eur

Odpočítateľná položka: 0 eur

$Vymeriavací\ základ = Príjem - Odpočítateľná\ položka = 20 - 0 = 20\ eur$

Výpočet preddavku:

- A. zamestnávateľ 10 % z 20 eur = 2 eur
- B. zamestnanec 4 % z 20 eur = 0,80 eur
- C. minimálny preddavok na poistné: 32,81 eur
- D. dopočet do sumy minimálneho preddavku na poistné zamestnanca: minimálny preddavok – (preddavok zamestnávateľ + preddavok zamestnanec) = 32,81 eur – (2 eur + 0,80 eur) = 32,81 eur – 2,80 eur = **30,01 eur**
- E. preddavok spolu: $A + B + D = 2\ eur + 0,80\ eur + 30,01\ eur = 32,81\ eur$

Za daný mesiac teda zamestnanec odvádza preddavok v sume 30,81 eur a zamestnávateľ v sume 2 eur.

Príklad s uplatnením odpočítateľnej položky

Poistenec je zamestnaný na čiastočný pracovný úväzok s celkovou výškou príjmu 300 eur. Na mesačnej báze si uplatnil odpočítateľnú položku v sume 300 eur. Pri výpočte mesačných preddavkov na poistné si poistenec **uplatňuje** odpočítateľnú položku.

Príjem (za kalendárny mesiac): 300 eur

Odpočítateľná položka: 300 eur

$Vymeriavací\ základ\ zamestnanca = Príjem - Odpočítateľná\ položka = 300 - 300 = 0\ eur.$

Výpočet preddavku:

- A. zamestnávateľ 10 % z 300 eur = 30 eur
- B. zamestnanec 4 % z 0 eur = 0 eur
- C. minimálny preddavok na poistné: 32,81 eur
- D. dopočet do sumy minimálneho preddavku na poistné zamestnanca: minimálny preddavok – (preddavok zamestnávateľ + preddavok zamestnanec) = 32,81 eur – (30 eur + 0 eur) = 32,81 eur – 30 eur = **2,81 eur**
- E. preddavok spolu: $A + B + D = 30\ eur + 0\ eur + 2,81\ eur = 32,81\ eur$

Za daný mesiac teda zamestnanec odvádza preddavok v sume 2,81 eur a zamestnávateľ v sume 30 eur.

Príklady vykazovania v mesačnom výkaze

Uplatnenie minimálneho preddavku:

Rodné číslo	Meno	Priezvisko	Poč. dní	Celková výška príjmu	Celková výška príjmu pre OP	Celková výška ďalších príjmov	OP	Oslobodená suma	Vym z
1111111111	aa	bb	30	300,00	300,00	0,00	300,00	0,00	
2222222222	cc	dd	30	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	
3333333333	ee	ff	30	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	

Neuplatnenie minimálneho preddavku:

Rodné číslo	Meno	Priezvisko	Poč. dní	Celková výška príjmu	Celková výška príjmu pre OP	Celková výška ďalších príjmov	OP	Oslobodená suma	Vym z
4444444444	gg	hh	30	300,00	300,00	0,00	300,00	0,00	
5555555555	ii	jj	30	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	

Vysvetlivky:

* Ak má položka „Neuplatnenie minimálneho preddavku“ hodnotu 0, zamestnanec si uplatňuje minimálny preddavok, ak má položka „Neuplatnenie minimálneho preddavku“ hodnotu 1, zamestnanec si neuplatňuje minimálny preddavok.

** Ak má položka „Neuplatnenie minimálneho preddavku“ hodnotu 0, v položke „Preddavok zamestnanec-dopočet minimálneho preddavku“ sa uvádza suma kladného rozdielu medzi sumou minimálneho preddavku za tohto zamestnanca a súčtom položiek „Preddavok zamestnávateľa“ a „Preddavok zamestnanca“. Ak je suma tohto rozdielu záporná, uvádza sa hodnota 0.

*** Položka „Preddavok spolu“, uvádza sa celkový úhrn preddavkov ako súčet položiek „Preddavok zamestnávateľ“ a „Preddavok zamestnanec-dopočet minimálneho preddavku“.

Štruktúra dávky 514 platná od 01. 01. 2023 je zverejnená na webovom sídle [MZ SR](#).

Zdroj: [Minimálne poistné a minimálny preddavok zamestnanca od 1. januára 2023 | VŠZP \(vszp.sk\)](#)

